

Side 1 af 7

Svar på 10-dages forespørgsel fra Jasmine Søgaard og Eva Borchorst Mejnertz (S) om kvalitetssikring af dagtilbud i Aarhus Kommune

På baggrund af offentliggørelsen af den nationale undersøgelse af kvaliteten fra 0-2 år har Socialdemokratiet den 17. maj 2023 fremsendt en 10-dages forespørgsel med spørgsmål til arbejdet med kvalitet i de aarhusianske dagtilbud.

Børn og Unges ramme for arbejdet med kvalitet og tilsyn i dagtilbud er besluttet af byrådet. Den 12. maj 2021 har byrådet besluttet Ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn og den 8. juni 2022 har byrådet vedtaget Aarhus Kommunes udmøntning af ny lovgivning om tilsyn i dagtilbud.

Børn og Unges besvarelse fremgår af nedenstående.

Hvor mange tilsyn på 0-2 års området er der holdt på nuværende tidspunkt?

Svar:

De konkrete uanmeldte og anmeldte tilsyn i dagtilbud er påbegyndt i marts 2023. Inden for en periode på 20 måneder gennemføres uvildige tilsyn jf. byrådsbeslutningen i alle kommunens dagtilbudsafdelinger. Det vil sige, alle vuggestuer, børnehaver, integrerede dagtilbud, dagplejere og legestuer.

Ved udgangen af maj 2023 er der gennemført cirka 25 tilsyn ud af 300 i dagtilbud og 200 hos dagplejere og legestuer. Tilsynet i dagplejen sættes i gang i august 2023.

Størstedelen af dagtilbuddene i Aarhus Kommune er integrerede institutioner. Der gennemføres observationer i både vuggestuer og børnehaver, men vurderingen af kvaliteten gennemføres på baggrund af tilsynsmødet og er samlet for afdelingen. Således gennemføres vurderingen af kvaliteten ikke på vuggestue- eller børnehaveniveau.

Vil Børn og Unge magistratsafdelingen delagtiggøre byrådet i, hvordan kvaliteten ser ud i Aarhus' forskellige dagtilbud?

Svar:

Tilsynsrapporterne er offentligt tilgængelige på dagtilbuddenes hjemmesider. Nedenfor indsættes link til eksempler på nogen af de tilsynsrapporter, som på nuværende tidspunkt er offentliggjort på dagtilbuddenes hjemmesider.

Børn og Unge
Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

Dagtilbud
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 30 52 68 73

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sag: EMN-2023-006416

Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde

Kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer vurderes med afsæt i data fra observationen, øvrige data om de pædagogiske læringsmiljøer og dialogen på tilsynsmødet.

26. maj 2023
Side 2 af 7

Der anvendes en taksonomi med kategorierne "fasthold pædagogisk praksis", "justér pædagogiske praksis" og "ændre pædagogisk praksis".

De tre kategorier dækker over følgende overordnede vurdering af kvaliteten:

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Justér pædagogisk praksis:

Justér pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

26. maj 2023
Side 3 af 7

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Dagsordenen til tilsynsmødet er struktureret omkring tre temaer:

- Børnefællesskaber
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

De tre temaer for dagsordenen er valgt dels på baggrund af fokus i arbejdet med kvalitet nationalt og lokalt i Aarhus Kommune, dels fordi de er centrale elementer i det pædagogiske grundlag, som loven stiller krav om, at der føres tilsyn med. I forbindelse med de tre dagsordenspunkter drøftes også temaerne relationer, indretning og leg og aktiviteter, som behandles i den nationale undersøgelse af kvalitet.

På udvalgmøde den 17. maj 2023 er mønstre fra arbejdet med kvalitet i de aarhusianske dagtilbud blevet præsenteret.

På baggrund de foreløbige erfaringer fra det uvildige tilsyn i Aarhus Kommune og tidligere erfaringer med observationer i dagtilbuddene er det forventningen, at resultatet af den nationale undersøgelse af kvalitet afspejler kvaliteten i de aarhusianske dagtilbud.

Tilsynene viser ind til videre et varieret billede af kvaliteten inden for de tre temaer i dagsordenen og de tre kategorier. Der er pr. 26. maj 2023 iværksat skærpet tilsyn i en afdeling ved bekymring.

Det er dagtilbudskonsulenten, som gennemfører tilsynet, som vurderer kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø. Dagtilbudsledelse og forældreråd får tilsynsrapporten til gennemlæsning med henblik på at sikre, at alle parter har en oplevelse af, at tilsynsrapporten afspejler refleksion om kvalitet på tilsynsmødet og rette evt. faktuelle fejl. Dagtilbuddet kan ikke ændre i den faglige vurdering af kvaliteten.

Hvordan sikrer Børn og Unge magistratsafdelingen, at kvaliteten er høj i byens dagtilbud?

Svar:

Byrådet har besluttet rammen for børn og unges understøttelse af arbejdet med kvalitet i dagtilbuddene.

Udover det uvildige tilsyn, som gennemføres i alle afdelinger hvert andet år, har byrådet den 12. maj 2021 vedtaget rammen for arbejdet med lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn.

26. maj 2023
Side 4 af 7

Her er det fastlagt, at børn og unge-chefer minimum seks gange årligt følger op på arbejdet med kvaliteten med dagtilbudslederne, ligesom dagtilbudslederne minimum 6 gange årligt følger op på kvaliteten med den pædagogiske leder. Ved møderne følges der bredt op på arbejdet med og rammerne for kvalitet i dagtilbuddene, herunder data fra det uvildige tilsyn, normering, personalesammensætning mv.

Derudover gennemføres årligt en lærings samtale. Lærings samtalen er en lærende refleksiv dialog. Samtalen tager afsæt i data om kvaliteten af læringsmiljøerne med fokus på børnenes trivsel, udvikling og læring. På mødet deltager børn – og ungechefen, dagtilbudsledere, pædagogiske ledere, medarbejdere, faglige fyrtårne og en konsulent fra forvaltningen.

Fællesfunktionerne understøtter dagtilbuddenes arbejde med kvalitet gennem de indsatser, som er vedtaget af byrådet-. Det drejer sig f.eks. om udmøntningen af handleplanen i forbindelse med analysen af DSA-området. Indsatserne omfatter f.eks. datasamtaler med dagtilbuddene og opkvalificering af sprogvejlederne. Derudover understøtter fællesfunktionerne dagtilbuddene på baggrund af efterspørgsel fra dagtilbudsledere eller børn- og ungechef.

Her findes eksempler på tilsynsrapporter:

Åbyhøj dagtilbud [Dit barns udvikling og trivsel \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/tilsyn/rapporter/2021/20210514-aa-byhoj)

Tovshøj dagtilbud [Den Integrerede Institution Tumlehøjen \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/tilsyn/rapporter/2021/20210514-to-shoj)

Hjortshøj- Hårup-Elev [Børnehuset Løgstikken \(aarhus.dk\)](https://www.aarhus.dk/tilsyn/rapporter/2021/20210514-hjortshoj)

Hvorledes følges der op på de steder, hvor der ikke er høj nok kvalitet i det pædagogiske læringsmiljø?

Svar:

Byrådet har i forbindelse med behandlingen af udmøntningen af ny lovgivning om tilsyn vedtaget procedurer for iværksættelse af skærpet tilsyn. Når det uvildige tilsyn giver anledning til en bekymring eller en alvorlig bekymring for kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer, skal der iværksættes et skærpet tilsyn. Ved bekymring udarbejder ledelsen en redegørelse og der aftales opfølgning med den tilsynsførende dagtilbudskonsulent. Ved alvorlig bekymring udarbejder ledelsen en

handleplan. I forbindelse med handleplanen aftales tidsplan for opfølgning, herunder en ny uanmeldt observation og et nyt tilsynsmøde, hvor kvaliteten vurderes igen.

26. maj 2023
Side 5 af 7

I tilsynsrapporten vil det fremgå, hvad der giver anledning til bekymring og tiltag, som ledelsen i dagtilbuddet skal iværksætte for at rette op på kvaliteten. Afhængig af bekymringens karakter understøtter konsulenter fra fællesfunktionerne ledelsens arbejde med udviklingen af kvaliteten.

Dagtilbudsledere og Børn og Unge-chef har det overordnede og løbende ansvar for kvaliteten og involverer efter behov faglige understøttelse fra fællesfunktionerne.

Hvilke initiativer påtænker Børn og Unge magistratsafdelingen at igangsætte på baggrund af netop offentliggjorte rapport fra VIVE?

Svar:

Børn og Unge har på baggrund af de analyser Byrådet har besluttet allerede igangsat en række initiativer, som afspejler de fokusområder, som den nationale undersøgelse af kvaliteten peger på. Herudover har analyser af f.eks. bredere børnefællesskaber og DSA-området afstedkommet en række initiativer, som skal understøtte arbejdet med kvalitet i dagtilbuddene.

Stærk evalueringskultur/ Stærkere Læringsfællesskaber

På baggrund af den nationale undersøgelse peges der på, at en stærk evalueringskultur kan styrke kvaliteten i dagtilbuddene.

Børn og Unge har i kraft af Stærkere Læringsfællesskaber siden 2019 arbejdet indgående med en systematisk med datainformerede refleksioner med henblik på at tilpasse den pædagogiske praksis efter børnegruppens behov.

De årlige læringsamtaler og evalueringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan er eksempler på, hvor dagtilbuddene fastholder og dokumenterer en udviklingsorienteret praksis.

Systematik i observationsredskabet

På baggrund af den nationale undersøgelse af kvaliteten anbefales det, at der arbejdes med systematiske observationer f.eks. ved at bruge redskaber som KIDS eller ITERS/ECERS til observationer.

I Børn og Unge er det besluttet, at observationerne i de uvildige tilsyn gennemføres med systematiske og ensartede redskaber. Det drejer sig om ITERS i vuggestuer, ECERS i børnehaver og KVALid dagpleje i dagplejehjem og legestuer. I forbindelse med vedtagelsen af den

nye ramme for tilsyn i dagtilbud, har byrådet ligeledes vedtaget, at der skal udarbejdes en fælles ramme for ledelsens tilsyn i dagplejen.

26. maj 2023
Side 6 af 7

Det uvildige tilsyn i dagtilbuddene drøftes således med afsæt i observationer foretaget med et systematisk og ensartet observationsredskab.

Styrkelse af faglig ledelse og kompetenceudvikling

På baggrund af den nationale undersøgelse af kvalitet i dagtilbud peges der på, at styrkelse af den faglige ledelse og kompetenceudvikling kan understøtte arbejdet med kvalitet i dagtilbuddene.

Styrkelse af kompetencer til observationer af de pædagogiske læringsmiljøer

I forbindelse med det uvildige tilsyn bliver en del af dagtilbudsledelserne tilbudt kompetenceudviklingsforløb, hvor de styrker deres kompetencer i at observere og vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, samt omsætningen af viden fra observationer til den pædagogiske praksis. De foreløbige tilbagemeldinger peger på, at dagtilbudsledere og pædagogiske ledere får kvalificeret deres faglige ledelse i forløbene. I forbindelse med kompetenceudviklingen har dagtilbudslederne fokus på at brede viden fra forløbene med resten af ledelsesgruppen.

Byrådet har i forbindelse med udmøntningen af den nye lovgivning om tilsyn besluttet, at der skal udvikles en fælles systematisk ramme for tilsynet i ledelseslinjen. I den forbindelse uddannes alle ledere og dagplejepædagoger i dagplejen i KVALid tilsyn til dagplejen.

Dagtilbud for alle

Et element i indsatserne i bredere børnefællesskaber er indsatsen Dagtilbud for alle. Dagtilbud for alle er et kompetenceudviklingsforløb, hvor dagtilbuddene skal vælge et tema fra det uvildige tilsyn, som de vil have fokus på i kompetenceudviklingsforløbene i Dagtilbud for alle. Det vil sige, at indsatsen både har fokus på at styrke de pædagogfaglige kompetencer i forhold til at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet og deltagelsesmuligheder for alle børn.

DSA-handleplanen

På baggrund af byrådets drøftelse af analysen og handleplanen af DSA-området og handleplanen for DSA-området, har rådmanden igangsat initiativer med henblik på at styrke arbejdet med de sproglige læringsmiljøer for børn med dansk som andet sprog. Det drejer sig om en mere systematisk praksis for børn med dansk som andet sprog, opkvalificering af sprogvejledere, datasamtaler og sprogvurderinger af børn med dansk som andet sprog.

Med venlig hilsen

26. maj 2023
Side 7 af 7

Thomas Medom

/

Tanja Nyborg